

VOORZICHTIG BELEID MET OOG OP DE CONTINUÏTEIT

Last van rentedaling

Op 23 november heeft de Algemene Kerkenraad de begroting 2010 vastgesteld nadat deze op 12 november door het College van Kerkrentmeesters was opgesteld en goedgekeurd. In dit artikel gaat CvK-voorzitter Theo Kralt in op de belangrijkste aspecten van de begroting, de totstandkoming er van, financieel-economische ontwikkelingen, personele formatie, gebouwen, wijken, prioriteiten en vooruitzichten.

De begroting 2010 van de Protestantse Gemeente Utrecht is opgesteld aan de hand van de door wijkgemeenten aangeleverde concept-wijkbegrotingen en is aangevuld met de concept begroting Centraal 2010. Vervolgens zijn de deelbegrotingen beoordeeld door het breed moderamen van het College van Kerkrentmeesters, de penningmeester en de voorzitter van het CvK tezamen met de directeur van het Bureau PGU en als geheel besproken in het CvK

Theo Kralt,
voorzitter College van
Kerkrentmeesters

Voor de kerk is veruit de belangrijkste ontwikkeling in 2009 en 2010 de rentedaling. Door een daling van de rente op termijndeposito's van 5,25 procent zoals die gerealiseerd werd in 2008 naar een rente van niet meer dan drie procent nu. De financiële baten lopen hierdoor in 2010 terug naar circa € 260.000, oftewel: ruim een kwart miljoen euro. De begroting 2010 PGU draagt € 3.816.700 aan de uitgavenzijde en € 3.745.300 aan de inkomstenzijde en laat derhalve een tekort zien van € 71.400. Dit ligt in lijn met voorgaande jaren. De belangrijkste inkomsten zijn voorzichtig ingeschat. De renteopbrengsten uit enkele af te stoten gebouwen leiden tot aanvullende financiële dekking.

Al in 2009 is op grond van de renteontwikkeling een beleid ingezet om door middel van kosten-

ontwikkeling is dat alle wijkgemeenten van de Protestantse Gemeente Utrecht voor 2010 een neutraal resultaat of licht begrotingsoverschot laten zien.

Kerkbalans

In het lopende jaar 2009 hebben wij gemerkt dat de bijdragen van de Actie Kerkbalans in een aantal gevallen iets moeilijker worden ontvangen en huurovereenkomsten iets lastiger worden afgesloten. Voor zowel de bijdragen Actie Kerkbalans als de inkomsten uit gebouwen geldt dat hieraan in 2010 veel - waar mogelijk - ook vanuit de wijk en centraal individuele aandacht moet worden besteed.

Het grootste deel van het vermogen van de PGU is belegd in vastrentende waarden. De totale effectenportefeuille van de PGU is in 2009 in de huidige balans aanzienlijk in waarde gestegen door een stijging van de effecten op de financiële markt. Deze stijging genereert echter niet ook meer inkomsten.

Renovaties

Voor de Jacobikerk en Nicolaïkerk zijn voorstellen in behande-

verocht. De opbrengst hiervan wordt toegevoegd aan het vermogen van de PGU. Hetzelfde geldt voor het voormalige wijkcentrum Ons Huis aan de Jacob van Ruijsdaelstraat. Met de renteopbrengsten daarvan wordt de begroting van de PGU ondersteund. Zie ook het kader over gemeentelijke monumentale kerkgebouwen.

EUG: eigen pastor

Het ontstaan van de bijzondere wijkgemeente EUG binnen de Protestantse Gemeente Utrecht is in volle gang en zal per 1 januari 2010 zijn voltrokken. De EUG heeft een (dan interne) huurovereenkomst met de Janskerk

de EUG als bijzondere wijkgemeente zal per diezelfde datum ook het haar toekomstige wijkvermogen aan de PGU worden overgedragen.

Andere wijken

De projecten voor het vernieuwen van de CentrumGemeente worden voortgezet.

Vanuit de Oranjekapel van de wijkgemeente Zuilen wordt gewerkt aan een gezondere financiële structuur.

Er wordt uitgezien naar een belangrijke medegebruiker en huurder van de Wilhelminakerk. Voor de Triumfatorkerk wordt thans onderzoek gedaan naar levensvatbare mogelijkheden

Geconsolideerde begroting 2010 PGU

Inkomsten	
baten onroerend goed	€ 1.147.450
financiële baten	324.800
ontvangen bijdragen	1.957.250
subsidies	256.300
diverse baten	59.500 +
	€ 3.745.300
Uitgaven	
lasten kerkgebouwen	€ 847.900
pastoraat	894.700
lasten kerkdiensten, catechese e.a.	344.500
verplichtingen en bijdragen	139.600
salarissen en vergoedingen	1.187.700
lasten beheer en administratie	293.800
public relations	31.500
financiële lasten	45.700
diverse lasten	31.300
exploitatiesaldo	- 71.400 +
	€ 3.816.700

en maakt voor haar activiteiten gebruik van dit gebouw.

Met ingang van 2010 wordt een beperkt aantal medewerkers opgenomen in het personeelsbestand van de PGU. Begin 2010

start de beroepsprocedure van een studentenpastor in deeltijd.

Het is voor de eerste keer dat de financiële gegevens van de bijzondere wijkgemeente EUG in de begroting 2010 van de PGU worden meegenomen. Deze wijkbegroting EUG staat los van de landelijke bijdrage aan studentenpastoraat en daaraan verbonden pastoraatlasten. Van de EUG zijn deze in de deelbegroting van Centraal opgenomen. In samenhang met de toetreding van

voor de omvorming hiervan tot een multifunctioneel diaconaal centrum waarvan ook de wijkgemeente een blijvend gebruik maakt.

Churchplant

Er is in de begroting 2010 rekening gehouden met een dotatie aan het vernieuwingsfonds van € 15.000. We streven ernaar een dotatie voor eenzelfde bedrag en doel te ontvangen van het Diaconaal Missionair Orgaan. Dit geldt ook voor de opgenomen dotatie van € 7.500 ten behoeve van churchplanting.

Aan de begroting is op basis van een aantal financiële prognoses een paragraaf *perspectief voor de toekomst* toegevoegd. Deze zal op 26 april 2010 in een gezamenlijke vergadering van AK en CvK behandeld worden.

De begroting 2010 is op verzoek bij de directeur Bureau PGU, de heer Laurent Paulussen op te vragen.

* Janskerk, vast onderkomen van de bijzondere wijkgemeente EUG (foto Maarten Buruma).

besparingen in te spelen op deze verminderde inkomsten, zowel in de wijken als bij centraal.

Voor 2010 zijn door het Bureau PGU doelmatigheidsmaatregelen doorgevoerd, overigens zonder in te boeten aan kwaliteit van dienstverlening op het gebied van de financiële administratie, personeel & organisatie, ledenadministratie en bestuurssecretariaat.

In de afgelopen jaren zijn de financiële resultaten en discipline van de wijkgemeenten aanzienlijk verbeterd. De belangrijkste

ling genomen voor uitbreiding van de facilitaire- en vergader-ruimten en het aanpassen en renoveren van de sanitaire voorzieningen. Voor de Domkerk zal dit in 2011 het geval zijn. Zie ook het kader over rijksmonumentale binnenstadkerken.

Voor de Pniëlkerk is een verdergaande renovatie nodig. Samen met de wijkgemeente West is hiervoor inmiddels een traject in gang gezet. Vanwege het betrekken van een eigen woning door de wijkpredikant zullen in 2010 twee pastorieën worden

Gemeentelijke monumenten

Een niet onbelangrijk aspect van met name de gemeentelijk monumentale kerkgebouwen is de aankomende noodzaak tot renovatie van een aantal hiervan. Een eerste inventarisatie heeft onder meer geleid tot de conclusie dat de facilitaire- en vergadermogelijkheden en de sanitaire- en keukenvoorzieningen in aantal gebouwen aan vervanging of uitbreiding toe zijn. Dit betekent een financieel omvangrijk beroep op de voorzieningen voor groot onderhoud en de noodzaak tot het vinden van aanvullende financiële middelen hiervoor. Omwille van verantwoord beheer, anders gezegd: een goed verhuurbeleid voor onze kerkgebouwen, ontkomen we hier niet aan. Onze multifunctioneel gebruikte gebouwen dienen we immers representatief te houden.

*Pniëlkerk, een van de gemeentelijke monumenten in PGU-eigendom.

Meer bijdragen aan monumenten

Per wijkgemeenten gaat de bijdrage aan groot onderhoud van rijksmonumentale kerkgebouwen iets omhoog. Dit als gevolg van een geringe prijsinflatie en de verwachte hogere dan gemiddelde stijging van de onderhoudskosten voor de komende periode. Tevens dalen de rijksmonumentale subsidies - voor 2010 en 2011 in verband met de overgangsregeling naar de BRIM*) in 2012 - terwijl ook de gemeentelijke subsidies voor monumentale gebouwen omlaag gaan. Dit wordt in de onderhoudsfondsen ten dele opgevangen door een hogere rentedotatie vanuit het Kapitaal Groot Onderhoud rijksmonumentale binnenstadkerken. Het kapitaal dat nominaal € 3,8 miljoen bedraagt, stijgt in 2010 met € 1 miljoen naar € 4,8 miljoen. Dit mede dankzij de in 2009 verkregen bijdragen van gemeente en provincie Utrecht, elk een half miljoen euro.

*) Besluit Rijksregeling Instandhouding Monumenten

Personeel en pensioen

In de begroting wordt uitgegaan van een voortzetting van het aantal predikanten, met inbegrip van de vacature in de wijkgemeente Zuilen. Er is een predikant die ten laste komt van Centraal, te weten studentenpastoraat. Er is geen vervanging en dus bestoosing meer opgenomen voor PVV vanwege het emeritaat van ds. W. Vijfwinkel. In de komende jaren zal DMO in overleg met de Algemene Kerkenraad zorg dragen voor een nieuwe invulling van het beleid voor ondersteuning van ouderen.

De formatie van ds. P. van Winden is voor 0,75 arbeidsplaats (fte) opgenomen voor de wijkgemeente Pniëlkerk-Triumfatorkerk en voor 0,25 fte voor de wijkgemeente Zuilen.

In de pastorale begroting op PGU-niveau (hetgeen doorwerkt naar alle wijkgemeenten) is een structurele financiële verzwaaring verwerkt die voortvloeit uit de landelijke afspraken van de PKN. Onder meer de pensioenlasten zullen in 2010 aanzienlijk stijgen. Deze inhaalslag naar een meer marktconforme beloning is op zichzelf terecht. Tegelijkertijd plaatst dit ons voor de noodzaak structureel meer inkomsten te vinden dan wel maatregelen te nemen voor aanpassing van het aantal arbeidsplaatsen.